

Cena prenumeraty:
w ŁODZI

Kwartalnie Mk. 16.20
Miesięczn. 5.40
Za roznośnienie
60 ten. miesięcznie.
Z przea. pocztową:
Kwartalnie Mk. 21.50
Miesięczn. 7.10

Kalendarzyk:

Sr. 26.XI Piotra.
Czw. 27.XI Władysława.
Piąt. 28.XI Małgorzaty.
Sob. 29.XI Saturnina i Filem.

Redakcja

w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Środa, dnia 26 listopada 1919 roku

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

OGŁOSZENIA Przed tekstem lub w tekście mk. 2.50, za tekstem 85 fenigów, nekrologi mk. 1.25 za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 15 fen za wyraz. Najmniej 1 mk. Komunikaty mk. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w PABJANICACH u p. Groblińskiego. Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

Komenda V Okręgu Białostockiego Policji Państwowej przyjme niezwłocznie do służby policyjnej trzydziestu pięciu ludzi

I WYMAGI.

1. Obywatelstwo polskie
2. Nieskazitelna przeszłość
3. Wiek od 23 do 45 lat
4. Zdrowa i silna budowa ciała oraz wzrost 185 cm.
5. Znajomość języka polskiego w piśmie i w słowie i umiejętność liczenia
6. Pierwszeństwo mają byli wojskowi (szczególnie służący poprzednio w konnicy i artylerji) kawalerowie.

II UPOSAŻENIE.

1. Płaca miesięczna posterunkowego 626 mk.
2. Mieszkanie w koszarach
3. Umundurowanie
4. Całodzienne obfite wyżywienie we wspólnej jadalni za 6 Mk. dziennie.
5. Darma opieka lekarska

Kandydaci winni się zgłaszać do biura Komendy Okręgowej Białostok, Warszawska 50 I piętro.

Komendant V Okręgu Policji Państwowej
Dr. Jasiński.

3005 1

Prawdopodobna zmiana gabinetu.

(Od własn. koresp.)

Warszawa, 25-go listopada. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu pos. Skulski wypowiedział się w imieniu swego stronnictwa za pozostaniem premiera Paderewskiego na jego stanowisku. Ponieważ w tym samym duchu przemawiali przedstawiciele związku Ludowo-Narodowego, oraz narodowe ugrupowania robotnicze, wobec tego przesilenie w sprawie prezydentury Paderewskiego można uważać za skończone. Wszyscy ci posłowie głoszący za Paderewskim, żądali jednak zmiany gabinetu.

„odrodzicie” zawiedli i to zarówno Kołczak i Judenicz, jak i Denikin. Kołczaka wypierają bolszewicy coraz głębiej w śniegi syberyjskie, wojska Denikina opuściły Kijów, armja Judenicza cofa się.

Zdawano się przez długi czas, że państwa Zachodnie dopomogą Rosji zorganizować się, ale pod wpływem polityki żydowskiej — jak twierdzą „Timesy” — i korzyści finansowych, przyrzeczonych przez bolszewizm rosyjski kapitalizmowi państw zachodnich, Anglia pierwsza zatrąbiła na odwrót. Lloyd George w Izbie gmin wystąpił z hasłem nie mieszania się w sprawy Rosji i pozostawienia Kołczaka i Denikina ich własnemu losowi.

Małoby nas ta cała sprawa interesowała gdyby w sprawie tej nie były zaangażowane nasze interesy. Anglii i innym finansjerom koalicyjnym chodzi tylko o ekonomiczną eksploatację Rosji, a nie o pogodzenie się z obecnym stanem rzeczy — jest to tylko odroczenie „uzdrowienia” Rosji

Na Wschodzie.

Jeszcze w kwietniu b. r. komisja Cambona, zastanawiając się nad granicami wschodnimi dla Polski wykreśliła linię, blednącą Zbruczem, Bugiem, idącą dalej od Brześcia Litewskiego do Białegostoku i przecinającą wreszcie na dwie części Ziemię Suwalską. Wszystko, co leży na zachód od tej linii, miało przypaść definitywnie Polsce, los zaś ziem, położonych na wschodzie, miał być zadecydowany dopiero po porozumieniu się z Rosją.

Od czasu tej uchwały nic się dotąd nie zmieniło, a raczej nawet uchwała ta, o ile wychodziła na naszą korzyść, jak np.: w sprawie Galicji Wschodniej, jest poważnie zagrożona. Jedno tylko z niej zastosowano do nas w całej pełni — kazano nam czekać na porozumienie się z Rosją, która dopiero ma kiedyś wyłonić się z chaosu, panującego obecnie. Chwila ta zdaje się jeszcze bardzo daleka, wszyscy bowiem

Zapisujcie się na członków.

Tow. Polskiego Czerwonego Krzyża.

którego celem i zadaniem jest opieka nad naszym żołnierzem.

Każdy obywatel powinien uważać za swój obowiązek być członkiem Towarzystwa.

Zapisy przyjmowane są w biurze, Piotrkowska 96 I p. od 9 do 2.

Tow. Polskiego Czerwonego Krzyża
Oddział miejscowy w Łodzi.

2919 3

Losy „R. G. O.”

— do V-jej klasy
są do odebrania w „Rozwoju”
Ciągnięcie 29 listopada.

na czas nieograniczony. Pułkownik Malone, który po powrocie swym z krótkiego pobytu w Rosji, przemawiał tymi dniami w Izbie gmin na korzyść pokoju z bolszewikami, podnosi, że Lenin godzi się na zasadę: „wszystkie rządy, istniejące na terytorjum dawnego imperjum rosyjskiego, utrzymują terytorja, które w tej chwili zajmują”.

To odchylenie od dotychczasowego kierunku polityki koalicyjnej na wschodzie domaga się iz polskiej strony gruntownego rozpatrzenia się we własnej polityce wschodniej. Dotąd mogliśmy argumentować, że wypełnia my zlecenie koalycji, tudzież, że walcząc z bolszewicką Rosją wyswabdzamy zarazem ziemie, które nam w uznaniu naszych praw i naszych zasług koalycja przyzna. Dziś sytuacja poczyna być inna. Ententa nie może przecież jedną ręką układać się z bolszewikami, a drugą nas pchać do wojny z nimi. Możeby to było zresztą w interesie niektórych państw koalicyjnych, nie jest jednak w interesie naszym. Przelaliśmy już dużo krwi i gotowiśmy przelewać ją jeszcze, ale chcemy wiedzieć, że czynimy to dla swojej sprawy, w obronie naszych granic. Być wałem ochronnym dla Europy, baryerą, z poza której mogą wygodnie handlować gnijącym cielskiem Rosji różni spekulanci zachodnio-europejscy, by naostatek przehandlować i nasze ziemie wschodnie, nie chcemy. Nie mamy też najmniejszej ochoty być mandatarjuszem, wydzierającym bolszewizmowi coraz to nowe obszary i przechowującym je dla przyszłej, odrodzonej Rosji. W ślepe karty grać nie będziemy — chcemy wiedzieć, co jest nasze i na rubieży tego staniemy twardo, szabla polska wyrąbie i ostłoni to, co jest nasze, zaś o resztę... doprawdy, nikt nas zmusić nie może, byśmy dla tej reszty mieli poświęcać swoje najoczywistsze, najbardziej palące interesy, i to tylko my sami.

I rozpatrując to zagadnienie, po raz dziesiąty chyba z rzędu, trzeba się zapytać: jaka jest oficjalna polska polityka wschodnia?

„Głos Narodu”.

Ponieważ dnia 30 listopada, jako w wilje rocznicy wznowienia, po pruskiej inwazji, „Rozwoju”, wydanie obszerniejszy numer, prosimy naszych Odbiorców

o wcześniejsze zamawianie

OGŁOSZEN

aby je należycie mogła wykończyć drukarnia.
ADMINISTRACJA „ROZWOJU”.

KRONIKA.

— W czasie strajku.

Numer poniedziałkowy „Rozwoju”, wydany siłami niefachowcami w czasie strajku drukarzy, ubawił nasze miasto. Inteligencja bawi się niezdarne ułożonym numerem, tu i owdzie pismo odwrócone jak to mówią „do góry nogami”, również tytułki, to znów koniec artykułu znalazł się na froncie, ale numer wyszedł choć ze znacznym opóźnieniem. Winna temu niewprawa pracujących, a po części umyślnie rozmontowana maszyna, którą dopiero mechanik p. Nowaczyk naprawił.

Jednym słowem w mieście dziś zainteresowanie tym numerem, który wielu postanowiło sobie schować na pamiętkę.

— Wstrzymanie uchwały Rady Miejskiej.

a) Ministerjum spraw wewnętrznych zawiadomiło magistrat, iż wstrzymuje uchwałę Rady Miejskiej w sprawie 40%-wego dodatku komunalnego do państwowego podatku patentowego, aż do czasu porozumienia się z ministerjum skarbu.

— O świadczenia tożsamości osób.

a) Ostatnio zgłaszają się do Magistratu liczni obywatele miejscowi z prośbą o poświadczenie tożsamości osoby. Magistrat poświadczeń takich nie wydaje, gdyż jestto zadaniem policji, prócz tego podpisy poświadczą rejent.

— Informacje ekonomiczne P. A. T.

W uznaniu dawno już odczuwanej potrzeby bezstronnego informowania zainteresowanych o sytuacji targów finansowych tak krajowych jak i zagranicznych wydaje PAT (Polska Agencja Telegraficzna) ceduły z kursami giełdy warszawskiej, krakowskiej, dewizy notowane w Warszawie, Zurychu, Amsterdamie, Pradze i t. d., te ostatnie w miarę przewyższania trudności komunikacji telefonicznej i telegraficznej z zagranicą.

Notowania giełdy warszawskiej i krakowskiej dostarczane są przez oddział łódzki PAT abonentom pomiędzy godziną 12^{1/2}, a 1^{1/2}, w południe.

Oddział łódzki PAT mieści się przy ul. Moniuszki 10, I piętro.

— Z Komitetu plebiscytowego.

c) Na zebraniu Komitetu plebiscytowego dla Górnego Śląska zapadła uchwała, na mocy której utworzono sekcje: prasową, dochodową i odczytową.

Członek Komitetu p. Cianciara ofiarował na rzecz Komitetu pracę swą pt.: „Co da Polsce Górny Śląsk”, która wyjdzie prawdopodobnie wkrótce z druku.

Poza tym Komitet całą swą energję skierował obecnie w stronę gromadzenia funduszu na akcje plebiscytową.

— Protest Rzeźni łódzkiej.

a) Rozporządzenie Urzędu walki z lichwą i spekulacją w sprawie handlu mięsem decyduje, iż handel hurtowy odbywać się może wyłącznie na placu Tanfaniego (przy ul. Lutomińskiej).

Rzeźnia miejska zgłosiła w tej sprawie protest na ręce Magistratu. Magistrat wystąpił do Urzędu walki z lichwą o zmianę odnośnego punktu rozporządzenia (punkt 4-ty).

— Znowu mniej o jednego hakatystę.

c) W tych dniach wydalony został z kraju zamieszkały w Łodzi zażarty hakatysta, Hugo Neuman, były wojskowy armji niemieckiej, który grasował u nas jako współpracownik tutejszej filii Powszechnego Tow. Elektrycznego (A. E. G.).

Zatarg pracowników polaków, zajętych w firmie tej w Łodzi, którzy postawili żądania poprawy ich bytu, wskutek uporu zarządzającego Kuntzego, pomimo interwencji tutejszych zrzeszeń techników — dotychczas trwa i załatwionym nie został.

— Ze straży ogniowej.

W czwartek, dnia 27 listopada r. b. o godzinie 7 wieczorem ćwiczenie sygnałowe II oddziału w sali ćwiczeń III oddziału.

Sprawy robotnicze.

— Dodatkowa aprowizacja dla robotników.

a) Według rozporządzenia ministerjum aprowizacji z dodatkowej aprowizacji robotniczej korzystać mają prawo: 1) pracujący w zakładach przemysłowych, pracujący w zakładach użyteczności publicznej (gazownia, elektrownia), pracujący na robotach publicznych, pracownicy państwowych kolei żelaznych, prywatnych kolejek żelaznych, pracownicy zarządów miejskich i powiatowych, b) ile nie są producentami i t. d.

Dodatkowe normy żywnościowe przysługują samym tylko pracownikom, a nie ich rodzinom.

— Strajk w fabryce.

W tkalni B-ci Ząbert, przy ul. Suwalskiej Nr. 6, zastrajkowali tkacze, z powodu odmowy podwyższenia o 150%.

Dotychczas tkacze ci zarabiali po 60 mk. tygodniowo, co wobec ciężkich warunków pracy i zwiększającej się drożyzny nie mogło zadowolić robotników.

Pertraktacje z fabrykantem, celem uregulowania sprawy, prowadzone są za pośrednictwem Polskiego Związku Zawodowego robotników przemysłu włóknistego „Praca”, łącznie z delegatami fabrycznymi.

— Nowe żądania pracowników fryzjerskich.

Zjednoczona Komisja związków zawodowych pracowników i pracowników fryzjerskich wystąpiła do właścicieli z nowymi żądaniami ekonomicz-

nymi, mianowicie: pracującym stale — podwyżki wynagrodzenia o 100%, dla pracujących na praconad 3 ch — 65%, dla pracujących, mających godzinne utrzymanie oznaczono 50 mk. tygodniowo.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski (Dzielnia 18).

Dzisiaj Teatr gra po raz pierwszy po cenach poprzednich arcydzieło satyry nowoczesnej znakomitego ironisty angielskiego B. Shawa p. t. „Major Barbara”. Ciekawa ta sztuka, stwierdzająca niezłomność ust kapitalistycznego, osnuta na temacie wojny napisana jest z właściwą znakomitemu pisarzowi ciętością i dowcipem.

Jutro ukoże się „Książę Józef Poniatowski”, historyczna sztuka J. A. Hertzka. Ceny miejsc popularne.

Komunikaty.

Andrzejki u Handlowców.

W sobotę, dnia 23 b. m. o godz. 8 wieczorem w lokalu Stowarzyszenia Handlowców Polskich odbędzie się koncert-raut z nader urozmaiconym programem. Łaskawy współudział przyjmijcie znane w świecie muzycznym sily amatorskie, jak również drużyny śpiewne Stowarzyszenia: żeńska i męska.

Po godzinie 12 w nocy rozpoczną się tradycyjne „Andrzejki” jako to: lanie wosku, wróżenie i t. p., łącznie z zabawą towarzyską.

Część dochodu Stowarzyszenie przeznacza na ciepłą odzież dla żołnierza polskiego.

Zawiadomienie.

W czwartek dnia 27 listopada 1919 r. w lokalu przy ul. Głównej Nr. 31 o godz. 1 po południu odbędzie się ogólne zebranie członków Polskiego Związku wodowego dozorców domowych i fabrycznych z następującym porządkiem dziennym: 1) Omówienie warunków pracy i płacy, 2) Dopelnienie Zarządu, 3) Wnieśli.

Za Zarząd Przew. Żyw.

Kwartalne zebranie.

W dniu 1-go grudnia r. b. o godz. 3-iej po południu w lokalu Stowarzyszenia Majstrów Rzeźniczych, przy ul. Miłsza Nr. 45 odbędzie się Ogólne Zebranie kwartalne członków I Okręgowego Stowarzyszenia wzajemnej pomocy właścicieli restauracji.

Międzynarodowa konferencja pracy ustanowiła 48 godzinny tydzień pracy.

Podczas gdy Sejm każe Polsce o 2 godziny mniej pracować.

Łon, 25-go listopada. (PAT.) Zagadnienie 8-godzinnego dnia, lub 48-godzinnego tygodnia pracy, najważniejszy z tych, jakie zawierał program konferencji pracy w Waszyngtonie, po tygodniowej namiętej dyskusji pomiędzy grupą pracodawców, a grupą pracowników, w dyskusji, która chwilami groziła całkowitem rozbięciem rozpraw, w sobotę rozwiązano w specjalnym komitecie. Robotnicy żądali zastosowania normy 8-godzinnego dnia względnie 48-godzinnego tygodnia pracy, do pracy przy transportach

morskich i kanałowych. Żądanie to zostało przyjęte. Szczegóły dotyczące normy pracy dla rolników zostaną ustanowione na konferencji specjalnej. Wniosek pracodawców dotyczący niestosowania normy 8-godzinnego dnia względnie 48-godzinnego tygodnia pracy, w powiatach zniszczonych przez wojnę został również przyjęty. (Więc nawet międzynarodowa konferencja pracy uznała, iż należy pracować 48 godzin tygodniowo, podczas, gdy Sejm każe Polsce o 2 godziny mniej pracować. Przep. red.)

Na tropie szczegółów zabójstwa cara.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 25 listopada. Na skutek zwycięskiej walki, którą rząd wydał agitatorom bolszewickim aresztowano 13 wybitniejszych komunistów. W czasie rewizji osobistej, przy jednym z nich znaleziono bieliznę znaczoną monogramami byłego cara i jego rodziny.

Znaleziono przy nim również notatnik

z własnoręcznymi notatkami cara Mikołaja II. To sensacyjne odkrycie prawdopodobnie wprowadzi na trop bardzo ciekawych odkryć co do szczegółów zamordowania cara i jego rodziny.

Aresztowanych osadzono w X pawilonie cytadeli warszawskiej.

Nowy spisec przeciw rządowi sowieckim.

Wiedeń, 25 listopada (PAT). WBK. donosi iskrowo z Moskwy pod datą 24 b. m.:

W Piotrogrodzie odkryto sprzysiężenie białogwardystów, do którego należało około 300 osób. Spiskowcy byli jako wojskowi w służbie czerwonej armji i donosili Judeniczowi i enten-

cie za pośrednictwem telegramów iskrowych i pośrednictwem lotników o najważniejszych chach i zarządzeniach. Od ententy otrzymywano ogromne sumy. Na czele spiskowców stał doktor „Gazety handlowej”.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 25 listopada. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego z dnia 25 bm.

Front litewsko-białoruski: Między Dysną a ujściem rzeki Uszawy dokonały nasze oddziały śmiałego wypadu na północny brzeg Dżwiny,

biorąc kilkudziesięciu jeńców, 2 działa z obsługą, 1 karabin maszynowy i znaczną ilość materjału wojennego.

Na reszcie frontu ożywiona działalność jowa patroli wywiadowczych.

Front wołyński: Bez zmiany.

s. t.

JURUS SOWIŃSKI

najukochańszy syn Stefana i Bronisławy z Napieralskich, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł w Zgierzu, 23 listopada r. b., przeżywszy lat 9.

Pograżeni w głębokim smutku Dziadkowie, Rodzice, braciszek, ciotki i stryjowie zapraszają krewnych i przyjaciół na wyprowadzenie zwłok we czwartek, dn. 27 b. m., o godz. 3 po poł., z domu przy ul. Łódzkiej 12, na cmentarz rzymsko-katolicki w Zgierzu.

3004—1

Zatarg francusko-włoski.

Berlin, 25 listopada (PAT.) Ustąpienie Tiltona jest rzeczą postanowioną. „Corriere della Sera” dowiaduje się, że Tiltoni ustąpi jeszcze przed zebraniem się całego parlamentu włoskiego, a więc 1 grudnia. Jednym z powodów ustąpienia Tiltona jest potrzeba zmiany polityki zagranicznej, wobec stanowiska Ameryki.

Stworzy to nową możliwość załatwienia kwestii Adriatyku i wyznaczenie stałej delegacji włoskiej, której obecność w Paryżu jest konieczną. Tiltoni już dawno żalił się, że nie może znieść klimatu paryskiego, a zwłaszcza, że za ostrą jest dla niego tamtejsza zima. Następcą Tiltona ma być senator Scialoja.

Stany Zjednoczone wysłały ostrą notę Japonii.

Tokio, 26 listopada. Toczą się już od miesiąca układy pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Japonią w sprawie administracji kolei transpacyficznej. Jak twierdzą w kołach dyplomatycznych stało się to koniecznością, ze względu na fakt, że międzyalijanska kontrola nad temi liniami, jaką sprawował szef amerykańskiej komisji kolejowej w Rosji, John F. Stevens, była powodem wielu nieporozumień.

W następstwie urzędowego protestu, jaki wysłali kilka miesięcy temu aljanci przeciw mie-

szaniu się do spraw kolejowych anty-bolszewickiego przywódcy na Syberji generała Semenowa, powstały od niedawna nieporozumienia pomiędzy amerykańskimi a japońskimi władzami pod względem międzynarodowej administracji.

Stan rzeczy doszedł do tego stopnia, że rząd amerykański wysłał ostrą notę Japonii ze skargą, że wojska japońskie nie działają na Syberji na korzyść narodu rosyjskiego. Starcie to obecnie zażegnano.

Japonia zamierza odebrać Anglii handel na Wschodzie.

London. Japonia gotuje się do odebrania Anglikom zagranicznego handlu na wschodzie — jak donosi korespondent „London Times” z Tokio. Zaznacza on w swej dezeszy, że nastąpi to niewątpliwie, jeśli Anglia nie zastosuje nowych metod, któreby odpowiedziały nowym warunkom.

„Japonia w następstwie wojny znajduje się w tem położeniu, że obali wszelką opozycję na wschodzie”.

„Wpływy Japonii wzrosły niepomniernie na całym dalekim wschodzie, a rozległe jej bankowe stosunki i przedsiębiorstwa handlowe postawiły ją na pierwszym miejscu we wschodnim świecie.”

„Podczas gdy handel paraliżuje obecnie reakcja spowodowana działaniami wojennymi, Japonia stoi niewzruszona pod względem przemysłowym i handlowym.

„Ważnym czynnikiem na wschodzie, którego nie przeczył kapitał amerykański, jest otwarcie rynków handlowych w Japonii, na Syberji i w Chinach. Pierwszorzędne firmy, firmy wyrabiające przyrządy stalowe, gumowe i inne zostały otwarte w Tokio, które znajdują się w dogodnych warunkach, nie mogą się równać z angielskimi. Komunikacja brytyjska znajduje się tam w opłakanym stanie”.

Z rosyjskiego chaosu.

Nowy rząd rosyjski.

Moskwa, 25 listopada. (PAT.) Nowy rząd zachodni rosyjski stanowią: Radca stanu prof. Bykow, były carski wice minister skarbu senator Weber, inż. Albrecht Kartagiew (kadet), były kurator piotrogodzkiego okręgu naukowego Woroncow, admirał Razwozow, oraz Baraw.

Nieporozumienia między Denikinem a ententą.

Moskwa, 25 listopada. (PAT.) Urzędowo donoszą: Według informacji dzienników kijowskich kontrrewolucyjnych w stosunku po-

między koalicją a rządem Denikina ujawniły się nowe trudności, ponieważ koalicja żąda obecnie wymiany towarów na warunkach bardzo uciążliwych dla rządu Denikina.

(Skończyła się przyjaźń serdeczna, gdy sprawa zatraciła o kieszeń zacnych sprzymierzeńców. Przep. Red.)

Położenie armji Denikina.

Berlin, 25 listopada. (PAT.) Denikin donosi o zwycięskim przełamaniu frontu pod Orłem i twierdzi, że w centrum posunął się na przeszło 150 kilometrów naprzód i wziął do niewoli 55 tysięcy czerwonych żołnierzy. Posunięcie to

umożliwiło mu nawiązanie kontaktu z frontem wewnętrznym przeciw bolszewickim, który istnieje na tyłach czerwonej armii i coraz ciśniejszym pierścieniem otacza Moskwę. Wojska Denikina stoją na linii Briansk—Kaługa—Kostroma. Natomiast z frontu Judenicza nadchodzą niepokojące wieści. Bolszewicy stoją w oddaleniu półtora kilometra od Narwy.

Pokojowe nastroje.

Nauon, 25 listopada. (PAT.) Według doniesień z Helsingforsu sztab generała Judenicza przeniósł się do Rewla. Umowa pomiędzy Estonją a rządem sowieckim w sprawie wymiany zakładników została w Rewlu podpisana.

Prace przygotowawcze, zmierzające do zawarcia przymierza pomiędzy Łotwą i Ukrainą postąpiły tak dalece naprzód, że już w najbliższej przyszłości można spodziewać się podpisania odnośnej umowy.

Spis ludności.

Warszawa, 25 listopada. (PAT.) Spis ludności, dokonany w powiecie oszmiańskim ziemii wileńskiej, dał następujące rezultaty: Polaków 130,277, białorusinów 46,019, litwinów 8,1000, żydów 8,672, w innych zaś pozostałych jest 5,600 polaków.

Dookoła ratyfikacji pokoju.

Wiedeń, 25 listopada. (PAT.) Sprawozdawca „Timesa” w Waszyngtonie telegrafuje, że największe trudności w kwestji ratyfikacji traktatu pokojowego przez senat jakoby były usunięte. Rządy francuski i angielski oświadczyły gotowość przyjęcia zastrzeżeń, aby w ten sposób umożliwić senatowi amerykańskiemu ratyfikację.

Jeszcze jeden protest niemiecki.

Nauon, 25 listopada. (PAT.) Niemiecka frakcja demokratyczna na zgromadzeniu narodowym powzięła uchwałę, że ostatnia nota ententy, zawierająca postanowienia dodatkowe do traktatu pokojowego nie nadaje się do przyjęcia, gdy wypełnienie tych postanowień spowodowałoby u Niemcy jeszcze większy upadek gospodarczy.

REAKCJA WRACA.

Berlin, 25 listopada. (PAT.) Dnia 23 b. m. odbyły się w Monachjum wielkie manifestacje patriotyczne urządzone przez młodzież akademicką, a mianowicie, przez tak zwane Burschenschafty. Spiewano pieśni narodowe niemieckie: „Deutschland über alles”, „Wacht am Rhein” i „Deutschland hoch in Ehren”. Wznoszono okrzyki na cześć Wilhelma i Ruprechta.

Zakaz wywozu mąki zniesiony.

Nauon, 25 listopada. (PAT.) Z Nowego Jorku donoszą, że z dniem 1 grudnia zniesiony będzie w Stanach Zjednoczonych zakaz wywozu pszenicy i mąki pszennej.

Po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzone św. Sakramentami, rozstał się z tym światem dnia 25 b. m. ukochany nasz ojciec i mąż

GUSTAW RYTER

przeżywszy lat 54.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Rzgowskiej 134 na cmentarz katolicki w Chojnach nastąpi w czwartek, dnia 27 b. m. o godz. 2 po poł. Nabożeństwo żałobne w kościele w Chojnach odprawionem zostanie w piątek o godz. 10 rano.

Na smutno te obrzędy zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążona w głębokim smutku

Rodzina.

3002—1

Podziękowanie.

Wielebnemu duchowieństwu m. Łasku, WP. obywatelom, urzędnikom i tym wszystkim, którzy okazali nam wyrazy współczucia z powodu nieodżałowanej straty, jakoteż oddali ostatnią przysługę

s. † p.

Marji z Kosibów Skupczyńskiej

Żonie Starosty Łaskiego

składają serdeczne Bóg zapłać pogrążeni w nieutulonym żalu

2992—1

Mąż, córka i Rodzina.

Z SEJMU.

(Posiedzenie wczorajsze.)

Warszawa, 25 listopada, (PAT.) Posiedzenie sejmowe. Początek godz. 4 min. 20.

Po odczytaniu interpelacji pos. Anusza w sprawie przesyłki pieniędzy z Ameryki do Polski przystąpiono do dalszych obrad w sprawie wyborów na kresach wschodnich.

Wybory na kresach.

Do wniosków większości komisji uzasadniał p. Poniański poprawki mniejszości, z których najważniejsza domaga się, aby jednego przedstawiciela wybierało 25,000 ludności, a nie podług propozycji 50,000.

Po nim wnosi p. Sokołowski poprawkę, domagającą dokładnego określenia terytorjum, podlegającego wyborom.

Pos. Czapiński oświadcza, że sprawa wyborów powinna być rozpatrywana z całością kształtem naszej polityki na wschodzie.

Mówca sądzi, że wdrażając dzisiaj pertrakt z bolszewikami, uprzędzimy ententę i uzyskamy więcej niż moglibyśmy później uzyskać.

Po przemowach pp. Piotrowskiego i Zagórskiego zabrakł głosu pos. Niedziałkowski, który powiada, że dawniej mówiło się tylko o Wileńszczyźnie i Grodzieńszczyźnie, dzisiaj wysuwa się Mińsk. (Głos: Wy nie chcieliście oznania), poczem pos. ks. Lutosławski wyraża zdziwienie, że podczas, gdy Rosja i Ukraina, w których odbywały się masowe pogromy żydów, cieszą się ich sympatją, to Polska, w której żydzi cieszą się ogólną swobodą, ma żydów przeciw sobie.

Oczywiście konsekwencje takiego postępowania będzie ludność żydowska ponosić.

Ustawa wyborcza na kresach.

Wniosek większość komisji przyjęto, odrzucając poprawki mniejszości.

Ustawa brzmi w głównych punktach, że w powiatach kresowych odbędą się najdalej w dni 70 od wejścia w życie tej ustawy wybory

przedstawiceli ludności, opartej na wzorze ordynacji wyborczej do Sejmu. Jedynym przedmiotem obrad będzie stwierdzenie woli ludności o stosunku do Rzeczypospolitej polski.

Następuje dalszy ciąg debaty nad exposé prezydenta ministrów.

Krytyka rządu.

Pos. Witos oświadcza, że krytyczne stanowisko, jakie klub ludowy zmuszony był zająć wobec rządu, nie jest podyktowane względami osobistymi lecz ogólnopanstwowymi.

Największym grzechem obecnego rządu jest zamieszanie w dziedzinie administracji, co doprowadzi szybko do rozluźnienia i katastrofy.

Obowiązkiem rządu, jako organu wykonawczego, jest przedewszystkiem wykoonywanie ustaw sejmowych. Mówca zapytuje, czy którakolwiek ustawa sejmowa została wykonana w całości?

Ministerstwo aprowizacji opóźniło się niesłuchanie z planem gospodarki żywnościowej. Jeżeli tu przedstawiciele narodu politycznego żydowskiego uskarżali się na ucisk, to jednak widzimy, że jest to tylko teoretyczne, a rząd polski przeciąga w praktycznym wykonaniu nadal przywileje dla tych ludzi.

Mówca stwierdza, że co do armii Sejm zrobił wszystko, co było konieczne, lecz ministerstwo wojny nie zrobiło, co do niego należało. Kiedy już nadchodziła zima, przyszedł wiceminister spraw wojskowych na komisję i oświadczył, że armia nie ma butów i mundurów. Cemu wcześniej nie pomyślano o tem i w stosownej chwili nie zakupiono amerykańskich mundurów demobilizacyjnych we Francji?

O silny rząd.

Stosunki takie muszą ulec najspieszniejszej zmianie, system musi być zmieniony. Mówca oświadcza imieniem stronnictwa ludowego, że do rządu obecnego zaufania mieć nie może i popierać go nie będzie i oczekuje stworzenia

nowego rządu silnego, który jest oparty na zasadzie społeczeństwa i wyprowadzi państwa z zła.

Mowa posł. Skulskiego.

Z tematów, które prezydent w dziedzinie gospodarki wewnętrznej poruszył na piątej sesji, wazy plan wysuwa się sprawa żywności i opatrzenia.

Zła gospodarka aprowizacyjna.

Co się tyczy aprowizacji, to na stan wojny nie tyle niedostarczenie przez ludność wiejską kontyngentu, ile raczej wadliwa organizacja dawnego ministerjum aprowizacji i nieprzygotowanie planu jakoteż zła funkcjonowanie kolei państwowych.

W armji panują stosunki opłakane. Żołnierze na froncie bosi, nagi, źle żywni. Sejm w sprawie armji jest bez wszelkiej winy. Winę spada całkowicie na władzę wojskową.

Krzywdzenie więźności korpusu oficerskiego.

Mówiąc o sprawach wojskowych, nie mogę pominąć tak ważnej sprawy, jak jest nią pewna, że ją tak określam, selekcja polityczna stosowana do korpusu oficerskiego (głos: słusznie, słusznie!) Panowie wiecie, że na korpus oficerski składa się z rozmaitych kadr z kadr obcych armji austriackiej, rosyjskiej, dawniejszych legionów, dawniejszych członków organizacji POW. Otóż faktem jest, że oficerów dzieli się na bardziej uprzywilejowanych i mniej uprzywilejowanych. Dawniejsi legionści i tak zw. Peowiaczy bez żadnych kwalifikacji, którzy nie byli jeszcze w dalszym ciągu kształceni, szczególnie ci ostatni, są specjalnie w wojsku faworyzowani. Znam młodzieńców z wykształceniem podoficerów, którzy obecnie mają wysokie rangi wojskowe, bynajmniej niezasłużone. Z drugiej strony mamy fachowych oficerów doświadczonych, którzy są kompletnie ignorowani i do awansów żadnych są nie dopuszczani. My nie możemy w tej sprawie paść, czy to jest oficer rosyjski, czy austriacki, czy polski, czy polski, że każdy oficer armji polskiej powinien być jednakowo traktowany, stojmy na tem stanowisku, że o awansie mogą decydować tylko wykształcenie, zdolność i wartość moralna, żadne inne wpływy konspiracyjne. (Głos: słusznie!) I z tej trybuny oświadczam, że jeżeli ten stan rzeczy będzie w dalszym ciągu trwał, jeżeli ten system będzie w dalszym ciągu kontynuowany, to będziemy musieli publicznie z dowodami wypowiedzieć najostrożniejszą walkę.

Zagadkowe zajęcie referenta politycznego

Ta rzecz jest w dalszym ciągu nie do zniesienia. Proszę Panów, cała sieć tak zwanych referentów politycznych rozsiadanych po państwie i przydzielonych do generalnych okręgów wojskowych przecież nic innego nie robi jak przebieganie ową selekcją polityczną, jak udzielenie rozmaitych opinii o oficerach poza ich władzę. Jeżeli Panowie będą chcieli dowodów, to ja Panom obowiązuję się dowodów dostarczyć (głos: jest cały szereg takich faktów. Belwedre, odpowie).

Dok. nast.

Przeciw bolszewikom.

Łon, 25 listopada, (PAT.) Prasa szwedzka omawiając wyniki wyborów we Francji, stwierdza, że obecnie można liczyć na Francję więcej niż na którekolwiek z państw ententy w sprawie utrzymania porządku przeciwko propagandzie bolszewickiej.

Kursy państwowej centrali dewizowej

Warszawa, dnia 25 listopada 1919 r.

	Dewizy		Banknoty	
	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż
Fundy szterlingi	197	199	197	200
Dolary Stan. Zjedn.	48.25	48.75	48	48
Dolary Kanadyjskie	—	—	—	5.50
Franki francuskie	5.20	5.50	5.20	9.50
Franki szwajcarskie	9.25	9.40	9.25	4.20
Liry	4.10	4.20	4.05	150
Marki niemieckie	135	137	135	—
Marki drobne do 10 włącznie	—	—	100	50
Korony austriackie	—	50	—	—
Korony czeskie	92	94	—	—
Kurs przeliczeniowy na korony	60	—	—	—

KINO CORSO

Zielona 2.

Ceny miejsc od mk. 2.20 do 4.50. —
SALA OGRZANA SALA OGRZANA.

Fatalna STRZAŁA

Sensacyjny dramat z słynnym **HARRISONEM** w głównej roli.

Nad program: fab. a w 2 częściach

KSIĄŻĘ FILIP KAWALARZ

2995 1

POLSKI BANK KOMISOWY

Centrala Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 19. 1.
Telef. 2773-5551-5668-5569. Adr. tetgr. Polkobank.

Filje:

Gdańsk
Warszawa
Łódź
Berlin

Kraków
Lwów
Olsztyn
Szczytno

Nadeszły większe transporty

Ryżu i śledzi

polecamy takowe jeszcze po bardzo niskich cenach
lozo Gdańsk.

2994 1

OGŁOSZENIE.

Odcinek 9-ty karty żywnościowej okresu 115-go uprawnia do nabycia

1/2 funta mąki pszennej.

odcinki chlebowe № 1, 2 i 3 ci okresu 115-go nie są jeszcze w zupełności zrealizowane z powodu nienadejścia spodziewanych transportów mąki żytniej.

MAGISTRAT

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Łódź, dnia 25 listopada 1919 r.

2996 1

Potrzebny zaraz

Technik drogowy

na stanowisko technika Wydziału drogowego Łaskiego powiatu. Wymagana biegłość w projektowaniu i sporządzeniu kosztorysów dróg i mostów oraz prowadzeniu robót.
Oferty, z odpisem świadectw przesyłać pod adresem: Łask, ziemia Piotrkowska do inżyniera powiatowego. 2999-2

W czwartek, dnia 27 b. m., o godz. 8 wiecz. w lokalu Tow. Krajoznawczego, Aleja Kościuszki Nr. 17 odbędzie się

Ogólne roczne zebranie

członków Tow. Ośw. „Wiedza”,

na które członków Tow. zaprasza

ZARZĄD.

Porządek dzienny:

- Wybór Prezydium.
- Sprawozdanie z działalności.
- Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
- Wolne wnioski.

Liścienne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

2997-1

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne.
Godziny przyjęć: od 9-11 i od 5-7 i pół p.p. Pante 11-12 rano. 19:0

Dr. T. Wretowski

b. Ordynator Szpitala Dz. Jezus w Warszawie. 2884

Specjalista w chorobach wewnętrznych. Rozwadowska 6.
Przyjmuje od 6-7 wiecz.

Dr. H. Sadkowski

choroby wewnętrzne (specjalnie żołądka i kiszek)

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.

Telefon № 139.

Od 9-11 rano i od 5 do 7 po poł 156-1

Sklep spożywczy do sprzedaży: ma. Franciszkańska 61. 9935 4
sprzedam olejarnię. Długa 65
Kowalski. 5-1 2993-1

Kino-Resursa

przy ulicy Kilińskiego № 117.
PROGRAM od 25 listopada do 2 Grudnia 1919 r.

Bestja Berlina

(Kaiser Wilhelm)

Wszecławiatowy dramat w 6-ciu częściach, przedstawiający z całą bezstosownością, życie i intrygi największego cesarstwa w historii świata. 2254

NAD PROGRAM: Obchód 14 Lipca 1919 r. w Paryżu. Ceny miejsc w Niedziele i święta o 50% wyższe, w pozostałe dni normalne.

ZAWIADOMIENIE.

Nie biorąc pod uwagę znacznie zwiększonych wydatków za wydzierżawienie obecnego programu, Dyrekcja Kino-Resursy nie podwyższa cen w dni powszednie, by dać możliwość skorzystania szerszemu ogółowi obejrzenia tego, wyjątkowo cały świat zajmującego obrazu lecz zmuszoną jest unormować nadmierny napływ publiczności i tylko w tym celu podwyższa cenę miejsc o 50% w niedziele i święta.

Ogórki kwaszone Musztardę francuską Sok wiśniowy

sprzedaje hurtowo i detalicznie ZAKŁAD KULINARNY
„Kuchmistrz Polski”
ulica Piotrkowska 56. 3001-1

Angielskie

PASY

bawełn.

Skandynawia oraz z szerści wielbl. „SATURN” światowej firmy Skandynawia Belbing Ltd. w Londynie już nadeszły. 2998-5

Na składzie są pasy w różnych grubościach od 2” do włącznie 8” angielskich, oraz łączniki metalowe „Crescent” z nitami.

Zamówienia przyjmuje Reprezentant na Kr. Polskie

Ferd. RAUSZ

Widzewska Nr. 23, w Łodzi.

Obwieszczenie.

Listy na dodatkową żywność dla robotników na miesiąc styczeń 1920 r., będą przyjmowane do poświadczenia w Inspektoracie Pracy (Sienkiewicza 3/5) tylko do 5 grudnia r. b. Włącznie. Listy należy przedstawić w 3 egzemplarzach, przyczem oryginał winien być opłacony podatkiem stempelowym w wysokości 4 marek od arkusza (4 stron). Odpisy tej opłaty nie podlegają. Oprócz tego należy przedstawić księgę imienną robotników, oraz listę płacy z ostatniego tygodnia. Listy nadsyłane przez pocztę, lub przedstawiane po 5 grudnia r. b. zaświadczone nie będą.
Łódź, dnia 25-go listopada 1919 roku.

P. o. Inspektora Pracy III Okręgu
(-) inż. K. Ostoja-Zagórski.

3000-1

1000 marek nagrody

otrzyma ten, kto wskaże sprawców kradzieży z włamaniem, dokonanych w fabryce przy ulicy Wodnej Nr. 23 w nocy z 6-go na 7 i z 23-go na 24 b. m. i umożliwi odzyskanie skradzionych towarów, przędzy i pasów.
Tow. Akc. Hirschberg i Birnbaum
fabryka. ul. Wodna Nr. 23.

